

DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-394-4-21>

Мосендз Оксана, доктор філософії,
доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Дніпровського національного університету імені О. Гончара

Символічний світ Костянтина Піскорського

Ключові слова: *Костянтин Піскорський, символізм, філософія, духовність, прогностика мистецтва.*

Oksana Mosendz, Doctor of the Philosophy,
Associate Professor at the Department of Fine Arts and Design
of Oles Honchar Dnipro National University

The symbolic world of Kostiantyn Piskorskyi

Abstract. The report is dedicated to the analysis of the work of Kostiantyn Piskorskyi. Deeply spiritual, philosophical works are permeated with symbolism. The artist's strong attachment to Ukraine can be seen in his works. This is confirmed by a series of works on Ukrainian topics, which nowadays are very relevant.

Key words: *Kostiantyn Piskorskyi, symbolism, philosophy, spirituality, prognostication of art.*

Творчий метод унікального митця, самородка в живописі, Костянтина Піскорського, можна віднести до багатьох напрямків: символізму, модерну, віденської сецесії, абстракціонізму, футуризму. Зміст його творів має глибоке філософське, духовне, символічне наповнення. Світ, що створив у своєму живописі Піскорський, наповнений символами, образами, які вражають своєю позачасовістю. Митець створив свою картину світобудови – у його роботах відчувається пошук гармонії між матерією і духом, тонкий енергетичний зв'язок з всесвітом. Те, що більшість його творів датуються не тільки роком, а і днем, можна розуміти так, що його роботи не проходили довготривалих пошуків, стадії замальовок, ескізів. Є відчуття, що він приймав потік духовної інформації, космічної енергії і виплескував її на аркуші. Можливо припустити, що те, що Піскорський не отримав академічної художньої освіти, зберегло його чисте сприйняття, дало можливість йому стати провідником досвіду з інших світів, з інших часів. Піскорський, будучи від природи надзвичайно обдарованою людиною залишив після себе, не тільки глибоко символічні живописні роботи, а ще і філософські, духовні статті, статті про релігію, мистецтво, музику, науку, моральність і таємничу графічну схему «Біометр життя». Автор дає нам «Пояснення даних» до «біометру», намагається провести нас за руку до глибокого знання, до розкриття вічних питань і сенсу, які він отримав від всесвіту, але ми ще тільки на порозі повного розуміння його спадщини.

Народився у Києві, в сім'ї, що мала коріння в роді українських козаків, він усе життя відчував міцний зв'язок з Україною, про що ми можемо прочитати в його листах: «Нарешті після далеких, довгих і тривалих мандрів ми ...прибули в Україну, у свій рідний улюблений край...». Думи про свою

Section 1. Ukrainian art from ancient times to the present

країну митець відобразив у своїх живописних роботах: «Україна пригноблена» (23.03.1919), «Катерина» (27.04.1919), «Козак Мамай» (04.03.1921). Робота «Пливе човен – води повен» (09.04.1919) глибоко символічна. Зображуючи самотній човен на червоній воді Піскорський з біллю роздумує о долі України, що пливе в невідоме по кровавій ріці. І немає спасіння від жахів і смертей, бо її човен вже наповнений кров'ю майбутніх жертв.

Прогностичний прояв мистецтва відомий давно. Неодноразово з-під пензля або пера геніальних митців народжувалися твори, що були пророцькими та випереджали свій час. Одним з таких митців-пророків, на наш погляд, був Костянтин Піскорський. Як свідчить племінниця Костянтина Піскорського, дослідниця, культуролог Олена Новікова, митець мав дар передбачення. В одному з листів він пророкував майбутню революцію, казав, що «кожна нова війна буде страшнішою за попередні», а ще він передбачив свою смерть від тифу... Ми вважаємо, що до одного з таких пророцтв можна віднести те, що митець перший в образотворчому мистецтві, ще в 1919 р., проілюстрував дуже відому і символічну в наш час пісню «Ой у лузі червона калина...» (20.01.1919). І знов у роботі Піскорського, що пов'язана з Україною, ми бачимо червоний колір – то є колір революції, прапора, крові і трагічної долі українського народу...

